

**MERSİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN RIDVAN TURAN'IN
TBMM 7/36531 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

2005-2007 yılları arasında o dönemin ismiyle Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 81 ilde hava kalitesi ölçüm istasyonları kurulmuştur. Bunların dışında günümüze kadar Samsun, Erzurum, İzmir, Adana, Konya, Ankara, Diyarbakır merkez olmak üzere bölgelere ayrılmış 8 temiz hava merkezi kurulmuştur. Temiz hava merkezi istasyonlarında insan ve çevre sağlığını olumsuz etkileyen önce PM₁₀ ve SO₂ daha sonra NO_x, NC₂, NO_x, CO, O₃, PM_{2.5}, BTEX ölçümleri yapılmaya başlanmıştır.

Mersin'in hava ölçüm istasyonunun yapımı 2014'te başlamış ve 2016 yılında tamamlanmıştır. İstasyon, Akdeniz Temiz Hava Merkezine bağlı olarak çalışmaktadır. Temiz hava istasyonlarında yapılan hava ölçümleri Ulusal Hava İzleme Ağı'nda her ilin verileri periyodik aralıklarla paylaşılmaktadır. BBC'nin 2019 yılında yayımladığı verilere göre Mersin'deki hava ölçümleri güvenli seviyenin 3,4 katı gösterilmesine rağmen Ulusal Hava İzleme Ağı'nda Mersin hava ölçüm verileri iki senedir yer almamaktadır. Yerel kaynaklara göre Mersin hava ölçüm istasyonu Akdeniz Kaymakamlığı bahçesinde yer almaktadır. Ancak Mersin'deki hava kalitesini izleme istasyonunun çalışmadığı tespit edilmiştir. Mersin'deki Çevre Koruma Dernekleri hava kalitesinin ölçülmesinde sadece bir istasyonun yeterli olmayacağını ve hava kalitesini izleme istasyonunun yerinin doğru olmadığını ifade etmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Mersin'deki hava kirliliği, İstanbul ve İzmir gibi büyükşehirlerin hava ölçümleri ile karşılaştırıldığında güvenli seviyenin daha fazla çıkmasına rağmen Mersin'de iki yıldır hava ölçümü yapılmamasının nedeni nedir?
- 2) Türkiye'nin hemen hemen bütün illerinde yapılan hava ölçümlerinin verilerinin Ulusal Hava İzleme Ağı'nda yer almasına rağmen Mersin'in hava ölçümlerinin Ulusal Hava İzleme Ağı'nda yer almamasının gerekçeleri nelerdir?
- 3) Mersin hava ölçüm istasyonunun çalışmadığı iddiaları doğru mudur? Eğer doğru ise hava ölçüm istasyonunun kurulmamasının nedenleri nelerdir?
- 4) Mersin'de hava ölçüm istasyonlarının çoğaltılması konusunda Bakanlığınızın çalışmaları nelerdir?

CEVAPLAR:

Mersin’de bulunan hava kalitesi izleme istasyonunun içerisinde bulunduğu Mülga Köy Hizmetleri Müdürlüğü’ne ait taşınmazların yıkılması sebebiyle 06.04.2019 tarihinden itibaren istasyonumuza elektrik verilememiştir. Aynı zamanda, Bakanlığımızın 2014 Yılı Yatırım Programında yer alan Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğüne bağı “Adana, Mersin, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis ve Osmaniye İlleri’nde Hava Kalitesi Ön Değerlendirme Projesi” 2016 yılı itibari ile tamamlanmış olup, proje süresince her bir ilde her bir kirlenici kaynağı için emisyon yükünün hesaplaması yapılmış, iklim ve hava kalitesi modellemesi çalıştırılmış ve mevsimsel olarak yapılan ölçüm sonuçları Hava Kalitesinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğı kapsamında değerlendirilerek, bölge ve alt bölgelerde mevcut ve ilave istasyon sayısı, istasyonların yerleri ve ölçülecek parametreler belirlenmiştir.

Yapılan bu çalışmalar neticesinde Mersin’de 6 adet daha Hava Kalitesi İzleme İstasyonu kurulmasına karar verilmiştir. Kurulacak olan 6 istasyonla birlikte eski istasyonun da yenilenerek yerinin değiştirilmesi gündeme gelmiştir. Böylelikle, Mersin’in hava kalitesi toplam 7 istasyon ile ölçülecektir. Yeni eklenen istasyonlarla birlikte Mersin’de PM10, PM2,5, SO2, NO, NO2, NOX, O3 ve CO gibi parametrelerin ölçümü yapılacaktır.

Bakanlığımız yatırım programında yer alan hava kalitesi izleme istasyonları kurulumu ve yenilenmesi kapsamında yukarıda bahsi geçen istasyonlar yerlerine konulmuş olup bu istasyonların veri akışını sağlayacak yazılımın millileştirilmesi çalışmaları Bakanlığımız tarafından yürütölmektedir. İstasyonlara yazılımın kurulmasıyla birlikte, Mersin İli 7 farklı noktadan yapılan hava kalitesi ölçümleri ile temsil edilecek ve www.havaizleme.gov.tr web adresinden de yayımlanacaktır.